

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ

Освітня програма «Туризм. Проектно-грантовий менеджмент»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рекреаційні комплекси світу
Викладач	Ковальська Леся Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380668061360
E-mail викладача	lesia.kovalska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/2584
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Рекреаційні комплекси світу» ознайомлює студентів з теоретико-методологічними та практичними аспектами дослідження курсу. Сьогодні, рекреаційна діяльність перетворилася на сучасному етапі розвитку суспільства в один з найважливіших соціально-економічних факторів. Забезпечення різноманітних рекреаційних потреб населення стає можливим завдяки формуванню та розвитку певної сфери суспільно-організованої праці - рекреаційної галузі, що включає санаторно-курортне обслуговування, масовий відпочинок та дозвілля, туризм. Тому дисципліна «Рекреаційні комплекси світу» відображає їх суттєвість та структуру, проблеми конкуренції та атрактивності на світовому та національному рівнях, розкриває функціональну і територіальну диференціацію рекреаційних потоків. Значну увагу приділено рекреаційному районуванню та аналізу регіональних умов і проблем розвитку рекреаційних комплексів в Україні, конкурентоспроможності їх на світовому рівні та подальшому розвитку рекреаційно-туристського обміну.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – полягає у формуванні знань і навичок із аналізу потенціалу рекреаційних комплексів світу та в набутті практичних умінь, методів оцінки механізмів їх ефективного функціонування для формування програм підприємства.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчити теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складових господарського комплексу; - дослідити рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб; - проаналізувати поняття, склад і структуру рекреаційно-ресурсного потенціалу; - вивчити теоретичні основи, основні схеми та характеристики рекреаційних районів світу та України; - ознайомитись з основами рекреаційного природокористування <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - критерії класифікації туристських макрорегіонів і місце окремих країн на туристичному ринку світу; - поняття “історико-культурного потенціалу” та історико-культурні особливості провідних туристичних регіонах світу; - поняття “природно-рекреаційні ресурси” та їх значення для розвитку туризму; - поняття туристичної інфраструктури і стан її розвитку у провідних туристичних регіонах світу; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати особливості туристичної спеціалізації окремих регіонів і країн світу; - характеризувати туристичні райони провідних туристичних країн світу; - аналізувати перспективи і проблеми розвитку туризму й рекреації в країнах світу; - з’ясовувати напрями розвитку спеціалізованих видів туризму (туризму з метою відпочинку та розваг, ділового туризму, релігійного туризму, лікувально-оздоровчого туризму тощо). 	
4. Компетентності	

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного, суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав свобод людини і громадянина в Україні

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки технологій, використовувати різні види та форми рухової активності до активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Результати навчання

ПРО3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРО4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРО5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПРО14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 3 кредитів ЄКТ

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28
самостійна робота	46

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	242 «Туризм і рекреація»	1	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Загальна кількість годин		
	лекції	Заняття	Сам. робота
Тема 1. Основні поняття дисципліни «Рекреаційні комплекси світу. П/Р. Рекреація як система уявлень про діяльність людей у вільний час і простір в якому вона відбувається.	2	2	4
Тема 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційно туристичне обслуговування. П/Р. Особливості надання рекреаційно-туристських послуг. Туризм, лікування і відпочинок як основні форми	2	2	4
Тема 3. Рекреаційні потреби, Фактори формування, рівні взаємозв'язок. П/Р. Класифікація рекреаційних ресурсів. Територіальна рекреа-	2	2	4

ційна система (ТРС) та територіальний рекреаційний комплекс (ТРК)			
Тема 4. Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад і структура. П/Р. Європа - провідний рекреаційний регіон світу. Рекреаційні ресурси американського регіону. Рекреаційні ресурси Африки	2	2	4
Тема 5. Формування та структура рекреаційної індустрії П/Р. Класифікація рекреаційної діяльності. Особливості надання рекреаційно-туристських послуг	2	2	4
Тема 6. Законодавче забезпечення рекреаційного комплексу України П/Р. Методи дослідження рекреаційних потреб. Сутність і характеристика рекреаційного попиту. Основні принципи й головні аспекти рекреаційного районування	2	2	4
Тема 7. Європа - провідний рекреаційний регіон світу П/Р. Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії. Рекреаційне районування України	2	2	4
Тема 8. Америка - провідний рекреаційний регіон світу П/Р. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	2	2	4
Тема 9. П/Р. Рекреаційні комплекси країн Африки		2	4
Тема 10. П/Р. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії		2	4
Тема 11. П/Р. Проблеми розвитку рекреаційних		2	2

комплексів країн СНД			
Тема 12. П/Р. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України		2	2
Тема 13. П/Р. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків		2	1
Тема 14. П/Р. Рекреаційне природокористування й охорона природи у рекреаційних комплексах		2	1
Заг.	16	28	46
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • підсумковий семестровий (екзамен). <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 20%).</p> <p>Семестрова контрольна робота дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 20 %.</p> <p>Контроль самостійної роботи дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Загальна питома вага оцінки за контроль самостійної роботи – 50 %.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (екзамен)– це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової контрольної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 10 балів.</p>		
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота включає всі блоки завдань за тематикою курсу.		

	Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на останньому занятті практичного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: 1. ПРО Краудфандинг. Як громадським діячам і соціальним підприємцям успішно залучати кошти. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+PROCF101+2023_T3 2. Успішний стартап: від ідеї до масштабування https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UkrainianStartupFund+S_STARTUP101+2023_T1 3. Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AMU+INST101+2017_T4 4. Ефективна взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ILAP101+2020_T1 5. Децентралізація: від патерналізму до відповідального розвитку https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+DC101+2019_T3
8. Рекомендована література	
<p>1. Биковська М. В. Статистичний аналіз стану та розвитку рекреаційного комплексу України. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/items/3947ddf2-d520-4a15-84a7-a2d375eb1be3</p> <p>2. Божко Л. Д. Рекреаційні комплекси світу: програма та навчально-методичні матеріали для бакалаврів 2 курсу спец. 242 «Туризм», освітня програма «Туризмознавство» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т соц. комунікацій і музейно-туристич. Діяльності, Каф. туристичного бізнесу. Харків : ХДАК, 2023. 20 с.</p> <p>3. Корнус О.Г., Корнус А.О. Туристсько-рекреаційні регіони світу: методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. 27 с.</p> <p>4. Криволапов Е. А. Рекреаційні комплекси : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Готельно-ресторанна справа» освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 79 с.</p> <p>5. Криволапов Е. А. Рекреаційні комплекси : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності "Готельно-ресторанна справа" освітньо-професійної про-</p>	

грами "Готельно-ресторанна справа". Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 79 с

6. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : конспект лекцій для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 242 – Туризм) / І. Л. Полчанінова, М. М. Покоłodна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 182 с.

7. Полчанінова І. Л., Покоłodна М. М. Рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 107с.

8. Помаза-Пономаренко А.Л., Завада Є.Є., Діщук М.В. Стратегічні напрямки розвитку туристичної сфери та рекреаційних комплексів: світ і Україна. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/15427/1/Pomaza-PonomarenkoZavadaDishchuk.pdf>

9. Помаза-Пономаренко А.Л., Завада Є.Є., Діщук М.В. Стратегічні напрямки розвитку туристичної сфери та рекреаційних комплексів: світ і Україна. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія "Державне управління": зб. наук. пр. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2022. Вип. 1 (16). С. 111 – 117.

**Викладач: доцент кафедри
туризмознавства і краєзнавства**

Ковальська Л.В.